

Vyhlásenie prezidenta SR po stretnutí s ruským ministrom Lavrovom

4. apríl 2015

V dnešný deň si pripomíname významné výročie: 70 rokov od oslobodenia Bratislavy. O chvíľu pôjdem položiť veniec na Slavín a pokloniť sa tam vojakom Červenej armády. Dnes predovšetkým s pietou a vďakou ku každému zo 6 845 mužov a žien, ktorí sú tam pochovaní - medzi nimi aj vojaci, ktorí padli v bojoch o Bratislavu, v poslednej bitke o Slovensko počas II. svetovej vojny.

Pri príležitosti tohto výročia pricestoval na Slovensko minister zahraničných vecí Ruskej federácie, ktorého som pred chvíľou prijal.

Povedal som pánovi ministrovi, že na Slovensku si uvedomujeme a so všetkou vážnosťou oceňujeme nezastupiteľnú úlohu Červenej armády pri oslobodzovaní Slovenska. A že takto to aj zostane. Na Slovensku nie je žiaden záujem, nie sú tu predpoklady a ani žiadne tendencie, aby sme prekrúcali fakty našich dejín.

O mesiac si budeme pripomínať koniec II. svetovej vojny v Európe. Táto vojna znamenala utrpenie a barbarstvo nebývalého rozsahu, smrť desiatok miliónov ľudí.

Ako viete, chcem si 8. mája pripomenúť a uctiť pamiatku každého jedného vojaka, ktorý v tomto boji padol na území Slovenska. A aj dnes využívam príležitosť, aby som požiadal mojich spoluobčanov, aby mi pomohli zapáliť 8. mája sviečku na každom hrobe vojaka, ktorý je u nás pochovaný. Na miestach večného odpočinku tých, ktorých doma čakali mamy, manželky, deti - ale oni sa už nevrátili, pretože padli pri oslobodzovaní Slovenska. Boli to vojaci slovenskí, československí, rumunskí, vojaci ďalších národov, a najviac ich bolo príslušníkov Červenej armády.

Požiadal som ministra zahraničných vecí Ruskej federácie, aby osobne tlmočil občanom Ruska, že sme nezabudli. A že si osobne veľmi želám a urobím, čo bude v mojich silách, aby u nás na Slovensku nezostal v ten deň opustený ani jeden hrob vojaka Červenej armády. Na znak spomienky a vďaky Slovenska osloboditeľom spred 70 rokov, ktorí tu u nás položili život.

Pánovi ministrovi som tiež povedal, že vzťah Slovákov k ruskému národu a Rusku, jeho obyvateľom, umeniu a kultúre je pozitívny - a že tento vzťah pretrváva napriek rozhodnutiam, ktoré urobili politickí lídri v minulosti alebo dnes.

Hovorili sme samozrejme aj o Ukrajine. Tu u nás, v našom regióne a pre Slovensko, nie sú terajšie udalosti u nášho suseda nejakou vzdialenou teóriou geopolitiky. Tu u nás, v našom regióne, v našej krajine, sú roky 1938 alebo 1968 bolestnou súčasťou nedávnej histórie.

Zopakoval som stanovisko Slovenska, že spôsob, akým bol v marci minulého roku zabratý Krym a pripojený k Ruskej federácii, považujeme za vážnu destabilizáciu povojnového usporiadania a porušenie princípov medzinárodného práva. Ide pritom aj o porušenie osobitného záväzku Ruskej federácie z decembra roku 1994 z Budapešti, kedy sa Ukrajina zaviazala vzdať svojich jadrových zbraní a Ruská federácia, Spojené štáty americké a Veľká Británia rešpektovať nemennosť platných ukrajinských hraníc.

Zvlášť menšie krajiny, a krajiny s historickou skúsenosťou anexie a ich dôsledkami, aké si pamätáme aj my, vnímame takéto akty ako neakceptovateľné.

Slovensko podporuje dôsledné plnenie Minských dohôd. Je potešujúce, že veľké boje ustali, že sa po podpise tejto dohody zastavilo zabíjanie veľkého rozsahu. Vyjadrujem nádej, že zbrane v tomto konflikte už definitívne nahradí dialóg a dodržiavanie dohôd. Že cudzí vojaci, ktorí boli a sú na Ukrajine bez jej súhlasu, odídu. Že Ukrajina ako suverénny štát bude môcť kontrolovať svoju hranicu. Vedenie Ruskej federácie má nielen možnosti, ale aj podstatný diel zodpovednosti za to, či bude tento proces úspešný.